

Programma 4 | Onderwijs

Programma 4 | Onderwijs

Doelstelling

Elk kind ontwikkelt zich optimaal.

Introductie op het programma en relevante trends en ontwikkelingen

Aansluiting op de arbeidsmarkt

Onderwijs biedt kansen aan alle jeugdigen. Daarbij is een goede aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt van belang. Hierin werken we nauw samen met het Doorstroompunt StartWijzer van Regio de Friese Wouden. Met de inwerkingtreding van de Wet 'van school naar duurzaam werk' medio 2025, werken we nauw samen met Doorstroompunt StartWijzer en Werk en Inkomen, om jeugdigen met een afstand tot de arbeidsmarkt de juiste begeleiding en ondersteuning te geven richting economische zelfstandigheid.

Onderwijshuisvesting

Als gemeente hebben we een belangrijke rol in de huisvesting van scholen voor basis-, speciaal en voortgezet onderwijs. Samen met de schoolbesturen zijn we verantwoordelijk voor schoolgebouwen waarin het prettig is om te leren en te werken. We hebben een dekkend aanbod toegankelijke onderwijsgebouwen.

Leerlingenvervoer

Wanneer een kind geen onderwijs op korte afstand van huis kan volgen, dan kan de gemeente het vervoer van het kind naar de dichtstbijzijnde geschikte school vergoeden. Hierin onderzoeken we eerst de mogelijkheden van de leerling en de ouders zelf voor zelfstandig reizen met fiets, openbaar vervoer of eigen vervoer.

Bewegingsonderwijs

Elk kind kan gebruik maken van bewegingsonderwijs. De buurtsportcoaches verzorgen het bewegingsonderwijs voor alle basisscholen in Opsterland. Daarnaast zorgen ze voor de benodigde spelmaterialen.

Leerplicht

Elk kind heeft recht op onderwijs. Door de preventieve inzet van de leerplichtambtenaar voorkomen we dat kinderen thuis komen te zitten en achterstanden oplopen in hun ontwikkeling. We werken hierin samen met het Doorstroompunt StartWijzer voor de regio De Friese Wouden. Met elkaar signaleren we vroegtijdig welke kinderen dreigen uit te vallen.

Naast de preventieve rol en toezichthoudende taak, heeft de leerplichtambtenaar ook een handhavende taak. Als BOA is de leerplichtambtenaar bevoegd om o.a. te onderzoeken of er strafbare feiten gepleegd zijn en kan eventueel een proces verbaal opgemaakt worden. In de regio de Friese Wouden wordt gewerkt met regionale BOA's, zodat in elke gemeente dit goed is geregeld, de kwaliteit wordt geborgd en de kosten worden gedeeld.

Kaderstellende documenten

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2022-2035

Verordening bekostiging leerlingenvervoer 2022

Preventieagenda Opsterland 2021-2030

Reguliere werkzaamheden

- Zorgen voor voor- en vroegschoolse educatie (VVE)
- Overleggen met onderwijsbesturen
- Toezicht en handhaving kinderopvang
- Zorgen voor leerlingenvervoer
- Uitvoering leerplicht
- Subsidiëren cultuureducatie op scholen
- Faciliteren onderwijshuisvesting

Thema Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Kinderen hebben gelijke kansen om hun talenten te ontwikkelen

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2025 continueren we het 'Talent gedreven werken' met een nieuwe subsidieaanvraag voor de Gelijke Kansen Alliantie

Omschrijving (toelichting)

In 2025 wordt, in vervolg op de eerste aanvraag, een nieuwe Gelijke Kansen Alliantie (GKA) subsidieaanvraag gedaan bij het Ministerie van OCW. We leggen een relatie met de ontwikkelingen binnen Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) bij de invulling van het aanbod.

In 2025 is de verordening bekostiging Leerlingenvervoer aangepast

Omschrijving (toelichting)

In 2025 passen we de verordening bekostiging Leerlingenvervoer 2022 aan, waarbij de nieuwe model Verordening Leerlingenvervoer van de VNG als basis dient.

In 2025 monitoren we het effect van de PeuterPlus-voorziening

Omschrijving (toelichting)

In 2025 monitoren wij het aantal peuters dat gebruik maakt van de PeuterPlus voorziening, de toeleiding, de samenwerking, de uitstroom richting het basisonderwijs en de tevredenheid van ouders. We monitoren ook of de voorziening zorgt voor minder doorverwijzingen naar specialistische jeugdzorg. De PeuterPlus-voorziening biedt maatwerk aan peuters die extra zorg en ondersteuning nodig hebben. Het gaat om zorg die er niet is in de reguliere peuteropvang.

Wat willen we bereiken?

Jongeren halen een startkwalificatie in het onderwijs of zijn aan het werk

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken in 2025 vanuit het regionaal actieplan Regio Zuidoost-Friesland Onderwijs & Gemeenten.

Omschrijving (toelichting)

In 2025 versterken we de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg in de regio Zuidoost-Friesland door te werken aan de 5 opgaven van ons regionaal actieplan. We maken afspraken over het grijze gebied tussen onderwijs- en jeugdwetgeving, investeren in (potentiële thuiszittende) jeugdigen, bieden passend aanbod aan (thuiszittende) jeugdigen, voorkomen voortijdige schoolverlaters en verbeteren de samenwerking rondom onderwijs aan nieuwkomers.

Wat willen we bereiken?

We verbeteren de taalvaardigheid

Wat gaan we daarvoor doen?

We monitoren en evalueren in 2025 de extra inzet op het versterken van de taalvaardigheid van de jeugdigen

Omschrijving (toelichting)

We monitoren en evalueren in 2025 de effecten van deze programma's Boekstart, Opstapje, Bouw! en ondersteuning bij de pilot 'Effectief leesonderwijs'. Op basis van de evaluatie kijken we of het nodig is deze inzet uit te breiden.

We zetten ons in om bestaande laaggeletterdheid te verminderen.

Omschrijving (toelichting)

In 2025 zetten we vervolgacties in vanuit het Actieplan Laaggeletterdheid. We richten ons actief op het bereiken van NT1 laaggeletterden voor deelname aan non-formeel taalaanbod. Hiervoor worden ketenafspraken gemaakt met alle betrokken netwerkpartners. Ons doel is om in 2025 minimaal 6 deelnemers te hebben in het Digi-taalhuis.

Wat willen we bereiken?

Er zijn voldoende geschikte onderwijsgebouwen en –voorzieningen

Wat gaan we daarvoor doen?

We voeren het integraal huisvestingsplan (IHP) uit

Omschrijving (toelichting)

1. De gemeenteraad krijgt in 2025 de mogelijkheid om een actuele versie van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Opsterland vast te stellen.
2. De gemeenteraad neemt naar verwachting in 2024 een besluit over de toekenning van een krediet voor KC De Finne in Beetsterzwaag. Hiermee wordt de realisatiefase in 2025 opgestart.
3. We gaan verder met de planvorming voor de nieuwbouw van It Aventoer in Langezwaag.
4. De gemeenteraad neemt in 2024 een besluit over de toekenning van een krediet voor de uitbreiding van CBS De Opdracht in Ureterp. De verwachte oplevering is 2025.
5. De verwachting is dat de gemeenteraad in 2024 een besluit kan nemen over de vernieuwbouw van BHS Gorredijk. Daarbij houden we rekening met de besluiten die al zijn genomen over De Skâns. Hiermee kan de realisatiefase in 2025 worden opgestart.
6. Naar verwachting neemt de gemeenteraad in 2025 een besluit over de toekenning van een krediet voor de vernieuwbouw van School Lyndensteyn in Beetsterzwaag.

Beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren	Eenheid	Opsterland				Nederland			
		2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	0	0	*	1,5	3	3	*	6,3
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	11	15	27	18,6	20	20	24	27,2
Voortijdige schoolverlaters	% deelnemers aan het VO en MBO-onderwijs	1,2%	1,2%	1,7%	2,2%	1,7%	1,9%	2,4%	2,4%

* voor deze periode zijn (nog) geen cijfers bekend (gemaakt).

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl - Bron geraadpleegd op 17 juli 2024

Wat mag het kosten

Mutaties in de reserves worden verwerkt in programma 0 maar niet alle reserves hebben betrekking op programma 0. Om een juiste financiële analyse per programma te kunnen maken zijn in onderstaande tabel de mutaties van de reserves voor programma 4 meegenomen.

Exploitatie	Real. 2023	Begr. 2024 (incl wijz.)	Begr. 2025	MJB 2026	MJB 2027	MJB 2028
x € 1.000						
Lasten	3.592	3.751	3.384	3.706	3.866	4.038
Baten	489	781	511	511	511	511
Saldo voor bestemming	-3.104	-2.970	-2.873	-3.194	-3.354	-3.526
Mutaties reserves						
Lasten	-	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	-	-
Saldo na bestemming	-3.104	-2.970	-2.873	-3.194	-3.354	-3.526

Specificatie per taakveld

x € 1.000	Begr. 2024 (incl wijz.)	Begr. 2025	Mut B24<->B25
Lasten			
4.1 Openbaar basisonderwijs	209	209	0
4.2 Onderwijshuisvesting	1.786	1.742	-45
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.756	1.434	-322
Totaal Lasten	3.751	3.384	-367
Baten			
4.2 Onderwijshuisvesting	48	99	51
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	733	413	-320
Totaal Baten	781	511	-270
Saldo voor bestemming	-2.970	-2.873	97
Stortingen reserves	0	0	0
Onttrekkingen reserves	0	0	0
Totaal mutaties reserves	0	0	0
Saldo na bestemming	-2.970	-2.873	97

Toelichting op de financiën

Het saldo van dit programma is in 2025 € 97.000 voordeliger dan in 2024.

Lasten:

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting: de lasten zijn in 2025 € 45.000 gedaald.

- In 2024 is voor de sloop (€ 90.000) en de afwaardering (€ 113.000) van het leegstaande schoolgebouw OBS De Oanrin in Bakkeveen eenmalig het budget verhoogd (raadsbesluit februari 2024).
- De afschrijvingslasten voor MFA De Tynje geven € 141.000 hogere lasten.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken: de lasten zijn in 2025 € 322.000 gedaald.

- In 2024 is eenmalig een specifieke uitkering van het Nationaal Programma Onderwijs beschikbaar gesteld (€ 310.000). De baten geven een tegengesteld effect.

Baten:

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting: de baten zijn in 2025 € 51.000 gestegen.

- Het taakveld bevat geen mutaties groter dan € 50.000.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken: de baten zijn in 2025 € 320.000 gedaald.

- In 2024 is eenmalig een specifieke uitkering van het Nationaal Programma Onderwijs ontvangen (€ 310.000).

Reserves:

In 2025 zijn geen reserve mutaties geraamd.